

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Обществено допитване по проблеми и перспективи на младите хора в община Две могили - резултати и изводи

I. Контекст и цел

От м. август 2022 г. СНЦ "Развитие на социалния капитал" изпълнява проект BG05SFOP001-2.025-0045-C01 „ОБЩ ДОМ – ОБЩИ РЕШЕНИЯ“, финансиран по процедура № BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, ОП „Добро управление“. В изпълнение на първите две дейности от проекта бяха изработени и публикувани проучване и анализ на гражданското участие в процесите на формулиране и осъществяване на политики и законодателство в Община Две могили и Доклад за Индекса на гражданското участие в община Две могили в съответствие с утвърдената методика на Форум Гражданско Участие и Български център за нестопанско право.

Третата дейност от изпълняваният проект беше заложена с идея да подпомогне преодоляването на идентифицирани от екипа на Сдружението проблеми и дефицити в община Две могили, наличието на част от които се потвърждава в разработените от местната власт анализи и основни стратегически документи. Те са свързани преобладаващите негативни демографски тенденции, формиране на устойчива структурна безработица в общината, ниско образователно равнище на населението, отсъствие на квалифицирани човешки ресурси и др. Тези отрицателни тенденции влияят особено много върху положението на младите хора в общината и изборите, които правят. Естественият им стремеж към независимост и реализация водят до желание от тяхна страна да мигрират към по-големите градове на страната, а част от тях и в чужбина. Тези проблеми са с ключово за бъдещето на общината значение, а създаването на условия за добър живот и реализация на младите хора изисква включването, усилията и приноса на всички структури на обществото.

В Община Две могили няма приет стратегически документ, който да определя в средносрочен и дългосрочен план приоритети, политики и дейности за създаване на условия за тяхното развитие и реализация в общината. Общинското ръководство приема ежегодни "План за младежта" на основание Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2012-2020 в които не са планирани конкретни бюджети. В ПИРО също няма индикативни бюджети за предвидените мерки и дейности насочени към младежите от общината. Провеждането на допитването и планираният форум за младите хора в община Две могили имат за цел да се идентифицират конкретни нужди и проблеми, да се генерират идеи, да се предложат решения и да провокират съвместни действия на гражданското общество, бизнеса и местната власт за изработване и изпълнение на мерки и политики, които да доведат до по-добро качество на живот и по-добри възможности за реализация на младите хора в община Две могили.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

II. Същност, резултати и изводи

Общественото допитване беше проведено през м. май 2023 г. в община Две могили. 150 жители на общината отговориха на въпросите от стандартизираната анкета. В допитването участваха преимущественно млади хора, също и общественици с релевантна сфера на активност и специалисти работещи с млади хора. Разпределението по възраст на попълнителите анкетата участници е следното:

16 г. – 35 участника

17 г. – 30 участника

18 г. – 20 участника

19-25 г. – 11 участника

26-30 г. – 16 участника

31-35 г. – 20 участника

36-40 г. – 15 участника

41 г. + – 3 участника

Разпределението на отговорилите на въпросите от анкетата по степен на завършено образование е следното:

Завършено основно образование – 85 участника (анкетиранияте ученици)

Завършено средно образование – 28 участника

Завършено висше образование – 37 участника

Представяме въпросите на които отговориха участниците заедно с броя на получените отговори (в червен цвят) за всеки от тях.

1. Известни ли са Ви стратегии, програми, мерки, които местната власт в община Две могили реализира за подкрепа и приобщаване на младите хора? **брой отговори**

ДА

41

НЕ

109

Ако „да“, моля споделете какви.....

2. Съществуват ли, според Вас пречки или ограничения за пълноценното участие на младите хора от община Две могили в обществения живот? **брой отговори**

ДА

47

НЕ

103

Ако „да“, моля споделете какви.....

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3. Моля, оценете степента на важност, според Вас на всяка от следните мерки за превръщането на община Две могили в привлекателно място за живот и реализация на младите хора?/отбележете с „X“ срещу всяка една мярка/

брой отговори

МЕРКИ	ВАШЕТО МНЕНИЕ		
	МНОГО ВАЖНО	СРЕДНО ВАЖНО	НЕ СЧИТАМ, ЧЕ Е ВАЖНО
Активно младежко представителство в органи и структури за формулиране изпълнение и мониторинг на местни политики и законодателство	80	50	20
Създаване на условия за активен диалог между местната власт и младежи	98	41	11
Осигуряване на подкрепа (финансова и нефинансова) за младежки инициативи, в това число и партньорство с общината	123	23	4
Провеждане на обучения за младежи и младежки сдружения за отстояване на права и възможности на младите хора за развитие	114	28	8
Провеждане на гражданското образование и обучение, неформално образование за младите хора	77	66	7
Финансиране на проекти и инициативи на младите хора свързани с опазването на околната среда и устойчивото развитие на Две могили	125	21	4
Насърчаване на здравословния начин на живот сред младежите	128	14	8
Организиране на спортни и туристически дейности	118	26	6

3

4. В община Две могили към настоящия момент няма разработена стратегия за развитие на младите хора. Бихте ли искали да има изработена такава, която да подпомага процеса и да е в услуга на младежта?

брой отговори

- ДА 124
 НЕ 13
 НЯМАМ МНЕНИЕ 13

5. Бихте ли участвали, ако бъдете поканени във форум под надслов „За младите хора на Две могили“, който ще се проведе по изпълнявания проект?

брой отговори

- ДА 66
 НЕ 84

Ако „да“, моля оставете ваши координати за връзка(тел. или и-мейл), за да получите покана.....

Стратегиите, програмите и мерките, които местната власт в община Две могили реализира за подкрепа и приобщаване на младите хора са преимуществено непознати, но все пак са известни за 27 % от отговорилите на въпроса. Повечето от посочените примери на положително отговорили на въпроса са за различни спортни клубове или пожелателни формулировки, което е индикация за недостатъчно разбиране на същността на тези инструменти, както и липсата на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

съгласувани, общоприети и известни такива. Най-голям процент отговори „Не” има сред учащите се, което е обяснимо с оглед на техните интереси, опит и познания за обществените политики. В проведеното по-рано анкетно проучване беше установено, че дори представителите на местната власт, бизнеса и НПО сектора срещаха затруднения при посочване на конкретни стратегии, консултативни органи или целите на определени политики. Все пак смисъла на тези политики и гаранциите за успеха при тяхното формулиране и провеждане е те да бъдат добре познати, дискутирани и съгласувани пряко или чрез представителство с максимално голям брой граждани, които засягат.

Повече от 2/3 от анкетираните смятат, че не съществуват пречки или ограничения за пълноценното участие на младите хора от община Две могили в обществения живот (въпрос 2). 28 респонденти са посочили пречки и ограничения, за 19 от тях това е „липса на транспорт”. Затруднената мобилност очевидно е неудобство за част от младите хора в община Две могили и пречка за участието им в икономическия или обществено-културния живот. Като пречки и ограничения се посочват също „неподдържане на спортните бази (стадиона)”, липса на работни места”, липса на млади хора, на желание в тях и на активен културен живот.

В отговор на четвъртия въпрос анкетираните имаха възможност да посочат степента на важност на 8 възможни мерки които биха способствали за превръщането на община Две могили в привлекателно място за живот и реализация на младите хора. Едва между 4 и 20 са отговорите „не считам, че е важно” за всички въпроси. Най-много оценки „много важно” събират следните мерки:

Насърчаване на здравословния начин на живот сред младежите – 128 от 150

Финансиране на проекти и инициативи на младите хора свързани с опазването на околната среда и устойчивото развитие на Две могили – 125 от 150

Осигуряване на подкрепа (финансова и нефинансова) за младежки инициативи, в това число и партньорство с общината – 123 от 150

Въпреки изцяло положителното отношение към всяка от предложените примерни мерки, може да се отбележат тези, които събират най-малко отговори „много важно” – „Провеждане на гражданското образование и обучение, неформално образование за младите хора”, „Активно младежко представителство в органи и структури за формулиране изпълнение и мониторинг на местни политики и законодателство” и „Създаване на условия за активен диалог между местната власт и младежи”. Тяхната относително най-слаба популярност е дължи освен на факта, че повече от половината анкетираните са ученици, които са далеч от тази проблематика, също и на непознаването на същността на тези мерки, ползите които носят и възможностите за реализация и по-добър живот. Все пак 44 % от анкетираните са заявили интерес за участие в планирания форум „За младите хора на Две могили” (въпрос 5).

124 от анкетираните 150 отговарят положително на идеята за разработване и изпълнение на Стратегия за развитие на младите хора в община Две могили (въпрос 4). В страната има примери за разработени, успешно изпълнявани и носещи ползи такива стратегии. При правилен подход при разработване и изпълнение и включване на всички заинтересовани страни, такъв инструмент за въздействие ще подпомогне решаването на редица от съществуващите проблеми и ограничения на младите хора в общината и ще има положително влияние върху цялостния обществено-икономически и културен живот и качеството на живот.

III. Заключение

Целта допитването да обхване голям брой от младите хора в община Две могили, наложи да ограничим обема на анкетата и броя на зададените въпроси. В допълнение на резултатите от анкетата можем да посочим следните релевантни изводи, примери и препоръки, направени от участниците във фокус-групата за изработване на индекса на гражданско участие за община Две могили и/или констатирани в резултат на извършеното проучване и анализ –

Липсват младежки организации и организирани младежки и инициативи.

Няма създаден фонд и специално разписани правила (разходване по прозрачен и общоприет начин за полезни и значими дейности и инициативи) и процедури за финансиране или съфинансиране на граждански инициативи.

Няма действащи активни обществени съвети които участват при изработването на политики и нормативни актове.

Дискусиите и коментарите в социалните мрежи рядко водят до организирани действия повдигане на обществено значими въпроси и поставянето им пред местната власт така, че да предизвикат действия и решения. Не се използва потенциала и удобството на интернет и социалните мрежи за организиране на действия и придвижване на обществено значими въпроси .

Не се използва достатъчно потенциала и енергията на младите хора в община Две могили. Да се търсят подходящи форми и начини за привличане на младите хора за участие. Да се провери с пилотни инициативи кои от тях работят най-добре в община Две могили.

При създаване на благоприятни условия за младите хора те могат да бъдат пълноценни членове на обществото и двигатели на позитивна промяна. Активното участие на младите хора в икономическия, социален и политически живот е от ключово значение както за тяхното благополучие, така и за просперитета на съответната общност. Някои от основните принципи, заложи при изпълнението на Националната стратегия за младежта CM 2021-2030 г., се основават на разбирането, че политиката за младежта трябва да бъде: Политика, основаваща се на потребностите на младите хора. Политика, гарантираща равнопоставеност и приобщаване Политика, насърчаваща участие и овластяване и Политика, съобразена с възрастови и регионални специфики. Създаването на по-добри условия за живот и развитие на младите хора изисква реализиране на целенасочена политика, изработена в в сътрудничество и диалог с гражданския сектор и прилагане на системен интегриран подход при нейното изпълнение. С активно участие на младите хора с правилно подбрани, съгласувани и приети цели, задачи, финансови инструменти механизъм за изпълнение и мониторинг и принципи на изпълнение провеждането на такава политика спомогне за решаване на редица от съществуващите проблеми и ще допринесе както за активното включване и благоприятни условия за младите хора, така и за просперитет на общината като цяло.